

Αρ. Φακ.: Α/Π 4/2020

**Έκθεση
Επιτρόπου Διοικήσεως
και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
αναφορικά με διακριτική μεταχείριση των
συνταξιούχων τακτικών μελών της
Ένωσης Συντακτών Κύπρου,
ένεκα της στέρησης του δικαιώματος του εκλέγεσθαι**

Ερευνών Λειτουργός: Κυριάκος Κυριάκου

Λευκωσία, 18 Νοεμβρίου 2022

I. ΠΑΡΑΠΟΝΟ – ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Το παράπονο

1. Στο Γραφείο μας υποβλήθηκε παράπονο κατά της Ένωσης Συντακτών Κύπρου (ΕΣΚ), αναφορικά με την **απόφασή της να στερήσει από τα τακτικά της μέλη που έχουν συνταξιοδοτηθεί, το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας** για εκλογή ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΣΚ.
2. Συγκεκριμένα, οι παραπονούμενοι μας ενημέρωσαν πως η ΕΣΚ αποφάσισε την **τροποποίηση του καταστατικού της, μόλις μερικές ημέρες προτού εκπνεύσει η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων** για τις εκλογές ανάδειξης του νέου Διοικητικού Συμβουλίου, με επακόλουθο να αφαιρεθεί από τα τακτικά μέλη που είναι συνταξιούχοι το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στο Διοικητικό Συμβούλιο.
3. Συνακόλουθα, κατά τους παραπονούμενους, η εν λόγω απόφαση της ΕΣΚ συνιστά **ρατσισμό εις βάρος των συνταξιούχων μελών της ένεκα της ηλικίας τους**, καθότι, ενώ εξακολουθούν, μετά την συνταξιοδότησή τους, να είναι τακτικά μέλη της ΕΣΚ με **δικαίωμα να ψηφίζουν** στις εκλογές, τους **αφαιρείται το δικαίωμα του εκλέγεσθαι**.
4. Αυτό, σύμφωνα με τους παραπονούμενους, **αντιφάσκει με το άρθρο 5.1 του καταστατικού** της ΕΣΚ, βάσει του οποίου όλα τα τακτικά μέλη της ΕΣΚ έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Απάντηση Ένωσης Συντακτών Κύπρου¹

5. Οι προαναφερθείσες θέσεις των παραπονούμενων τέθηκαν υπόψη της ΕΣΚ, ο Πρόεδρος της οποίας σημείωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΚ ουσιαστικά «εφάρμοσε το καταστατικό της οργάνωσης» και εξέφρασε τη λύπη της ΕΣΚ για το γεγονός ότι το συγκεκριμένο παράπονο **«κρίθηκε ως βάσιμο και ως εκ τούτου χρήζον διερεύνησης»**.
6. Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της ΕΣΚ, το καταστατικό της ΕΣΚ τροποποιήθηκε στην καταστατική συνέλευση της 20^{ης} Νοεμβρίου

---

¹ Επιστολή ημερομηνίας 13 Μαΐου 2020

2020 και οι προτεινόμενες τροποποιήσεις «εγκρίθηκαν με ποσοστά που κυμάνθηκαν μεταξύ 70% και 90%». Ειδικότερα δε, «η καταστατική αλλαγή» βάσει της οποίας «δικαίωμα υποψηφιότητας έχουν τα μέλη που έχουν πλήρως εξοφλημένες τις συνδρομές τους και δεν έχουν συνταξιοδοτηθεί κατά την ημερομηνία υποβολής υποψηφιότητας ενεκρίθη από την καταστατική συνέλευση με ποσοστό 85%». Οι σχετικές τροποποιήσεις του καταστατικού «θεωρήθηκαν και εγκρίθηκαν από την Έφορο Συντεχνιών».

7. Το σκεπτικό της πιο πάνω αλλαγής ήταν, όπως μας ανέφερε ο Πρόεδρος της ΕΣΚ, «όπως συνάδελφοι που **δεν μετέχουν πια στην αγορά εργασίας, να μην νομιμοποιούνται να έχουν εκτελεστικό ρόλο** και να λαμβάνουν αποφάσεις για όσους παραμένουν ακόμα ενεργοί στην αγορά εργασίας. Εξάλλου, **σε καμιά άλλη συντεχνία δεν ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα οι συνταξιούχοι**. Γι' αυτό και στις πλείστες συνδικαλιστικές οργανώσεις υπάρχουν και λειτουργούν χωριστοί κλάδοι συνταξιούχων».
8. Οι παραπονούμενοι, πρόσθεσε ο Πρόεδρος της ΕΣΚ, δύνανται «να επιδείξουν τον ζήλο, το ενδιαφέρον και την έγνοια που τους διακατέχει ,τη ζέση για προσφορά στην ΕΣΚ, **μέσω του κλάδου βετεράνων της οργάνωσης**».
9. Η σχετική Εκλογική Συνέλευση στην οποία οι παραπονούμενοι «δεν είχαν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι ως συνταξιούχοι» πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με τον Πρόεδρο της ΕΣΚ, στις 11 Δεκεμβρίου 2019, εντούτοις, **ο ένας εκ των δύο παραπονούμενων «ουδέποτε εξεδήλωσε ενδιαφέρον διεκδίκησης θέσης» στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΚ**, «αλλά και να το έπραττε, δεν πληρούσε το άλλο εξίσου σημαντικό κριτήριο, αυτό της εξόφλησης των συνδρομών του».

Ανακοίνωση Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 11 Νοεμβρίου 2020

10. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΚ, με ανακοίνωση ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 2020, ενημέρωσε τα μέλη της ΕΣΚ ότι επίκειντο σύγκληση **Έκτακτης Καταστατικής Συνέλευσης στις 20 Νοεμβρίου 2019 και Ετήσιας Γενικής Εκλογικής Συνέλευσης στις 11 Δεκεμβρίου 2019**.
11. Σύμφωνα με την εν λόγω ανακοίνωση, στην Έκτακτη Καταστατική Συνέλευση θα καλούνταν τα μέλη «να εγκρίνουν νέα πρόνοια για ρύθμιση των συνδρομών» καθώς και «να εγκρίνουν εκ νέου τις καταστατικές αλλαγές που υπερψηφίστηκαν στην καταστατική συνέλευση του 2018». Δικαίωμα συμμετοχής στην ψηφοφορία θα είχαν «μόνο τα τακτικά μέλη της ΕΣΚ με τακτοποιημένες τις

συνδρομές τους ως το τέλος του 2019», η **τακτοποίηση** των οποίων μπορούσε να γίνει **«και ολίγον πριν την έναρξη των εργασιών της Συνέλευσης»**. Στην ανακοίνωση επισυνάφθηκαν οι προτεινόμενες για έγκριση καταστατικές αλλαγές.

12. Σε σχέση με την **Ετήσια Γενική Εκλογική Συνέλευση**, τα μέλη ενημερώθηκαν ότι:

- Θα πραγματοποιηίτο **«με βάση το διαφοροποιημένο καταστατικό, όταν και εφ' όσον εγκριθεί** στις 20 Νοεμβρίου και επικυρωθεί από την Έφορο Συντεχνιών»
- Δικαίωμα ψήφου θα είχαν **«τα τακτικά μέλη με τακτοποιημένες τις συνδρομές τους έως το τέλος του 2019»**, η τακτοποίηση των οποίων μπορούσε να γίνει **«και ολίγον πριν την έναρξη των εργασιών της Συνέλευσης»**.
- **Δικαίωμα υποψηφιότητας** για τη θέση του Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου θα είχαν **«τα τακτικά μέλη που οι συνδρομές τους είναι πλήρως τακτοποιημένες ως το τέλος του 2019. Η εξόφληση πρέπει να γίνει πριν την υποβολή της υποψηφιότητας τους»**.
- Οι δηλώσεις υποψηφιοτήτων θα υποβάλλονταν μέχρι και το μεσημέρι της 27^{ης} Νοεμβρίου 2019.

Συνεδρία Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 19 Νοεμβρίου 2019²

13. Μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν κατά τη συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΣΚ ημερ. 19 Νοεμβρίου 2019, ήταν και η επικείμενη Έκτακτη Καταστατική Συνέλευση.

14. Ειδικότερα, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου σημείωσε πως σκοπός της εν λόγω Συνέλευσης θα ήταν η ρύθμιση του θέματος των συνδρομών ώστε να πραγματοποιηθεί η εκλογική συνέλευση **«με όσο το δυνατό περισσότερα μέλη με δικαίωμα ψήφου»**.

15. Ο ένας εκ των δύο παραπονούμενων ο οποίος ήταν μέλος του (τότε) Διοικητικού Συμβουλίου και παρίστατο στη συγκεκριμένη συνεδρία, είχε εκφράσει τη **διαφωνία** του για το γεγονός ότι **«η εκλογική γενική συνέλευση προκηρύχθηκε με ένα καταστατικό και θα πραγματοποιηθεί με άλλο»** και σημείωσε ότι **«είναι αντιφατικό κάποιος να έχει δικαίωμα υποψηφιότητας και αργότερα να του αφαιρείται...θεωρεί παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων την**

---

² Πρακτικά 65^{ης} Συνεδρίας Διοικητικού Συμβουλίου ΕΣΚ, ημερ. 19 Νοεμβρίου 2019

αφαίρεση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι από τα συνταξιούχα μέλη».

Υποψηφιότητες για τις εκλογές

16. Στις 27 Νοεμβρίου 2019 και μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, το Διοικητικό Συνέδριο της ΕΣΚ συνεδρίασε εκ νέου.
17. Κατά την εν λόγω συνεδρία, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους για την εγγραφή, από την Έφορο Συντεχνιών, των καταστατικών αλλαγών που εγκρίθηκαν στην Καταστατική Συνέλευση της 20ης Νοεμβρίου 2019. Ο δε **παραπονούμενος** που ήταν μέλος του (τότε) Διοικητικού Συμβουλίου, επανέλαβε **«την ένσταση του για την προκήρυξη των εκλογών με ένα καταστατικό και την υλοποίησή τους με άλλο, καθώς θεωρεί αντιφατικό με την προκήρυξη κάποιος να έχει δικαίωμα υποψηφιότητας και αργότερα να του αφαιρείται»**.³
18. **Σύμφωνα με τα Πρακτικά της υπό αναφορά συνεδρίας,** επικυρώθηκαν έντεκα υποψηφιότητες για τις εκλογές μελών, ενώ **«οι υποψηφιότητες των... [παραπονούμενων] ...δεν επικυρώνονται** λόγω της ακόλουθης πρόνοιας του καταστατικού: **«...Δικαίωμα υποψηφιότητας έχουν τα μέλη που έχουν πλήρως εξοφλημένες τις συνδρομές τους και δεν έχουν συνταξιοδοτηθεί κατά την ημερομηνία υποβολής υποψηφιοτήτων»**.
19. Σημειώνεται ότι ο ένας εκ των παραπονούμενων με επιστολή του ημερ. **19 Νοεμβρίου 2019** προς το Διοικητικό Συμβούλιο, **είχε γνωστοποιήσει την υποβολή υποψηφιότητας** για μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με επιστολή του ημερ. 27 Νοεμβρίου 2019, τον πληροφόρησε ότι **το Διοικητικό Συμβούλιο δεν επικύρωσε την υποψηφιότητά του**, βάσει της προαναφερθείσας πρόνοιας του καταστατικού.

---

³ Πρακτικά 66ης Συνεδρίας Διοικητικού Συμβουλίου ΕΣΚ, ημερ. 27 Νοεμβρίου 2019

Διεξαγωγή Γενικής Εκλογικής Συνέλευσης

20. Με νέα ανακοίνωση του ημερ. 4 Δεκεμβρίου 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημέρωσε τα μέλη του για την επικείμενη **Γενική Εκλογική Συνέλευση**, η οποία θα διεξαγόταν **«με βάση το νέο διαφοροποιημένο καταστατικό»**, καθώς και για τους υποψήφιους που θα διεκδικούσαν θέση στο Διοικητικό Συμβούλιο.
21. Στην Γενική Εκλογική Συνέλευση, δικαίωμα ψήφου είχαν τα μέλη της ΕΣΚ **«με εξοφλημένες τις συνδρομές και του 2019, τα οποία και ανήλθαν σε 222. Από αυτούς άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα 139 μέλη...το ποσοστό συμμετοχής...έφθασε το 63%»**.⁴
22. Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο καταρτίστηκε σε σώμα στις 17 Δεκεμβρίου 2019.⁵

Αντιδράσεις στις σκοπούμενες καταστατικές τροποποιήσεις

23. Οι παραπονούμενοι προσκόμισαν στο Γραφείο μας επιστολή που συνυπογράφεται από **ομάδα εννέα δημοσιογράφων** οι οποίοι οποία εκφράζουν την **δυσανεμία** τους για την πιο πάνω απόφαση τροποποίησης του Καταστατικού της ΕΣΚ, χαρακτηρίζοντάς ως **«ρατσιστική πρόνοια» την απαγόρευση σε δημοσιογράφους να θέτουν υποψηφιότητα «λόγω ηλικίας»**.
24. Σύμφωνα με την εν λόγω επιστολή, στη σχετική **Έκτακτη Καταστατική Συνέλευση** που είχε συγκληθεί μόλις μερικές ημέρες πριν από της εκλογές, αποφασίστηκε η τροποποίηση του Καταστατικού, παρότι στη συνέλευση **είχαν προσέλθει μόνο 19 μέλη της ΕΣΚ**.
25. Απότοκο τούτου, όπως προσθέτουν οι υπογράφωντες την επιστολή, είναι να **«αφαιρείται το δικαίωμα του εκλέγεσθαι από συνταξιούχους δημοσιογράφους, από τους οποίους πολλοί συνεχίζουν να δημοσιογραφούν, ενώ διατηρούν το δικαίωμα του εκλέγειν»** και, συνακόλουθα, **«απαξιώνει και περιθωριοποιεί ηλικιωμένους συναδέλφους με πλούσια πείρα»**, τους οποίους **«προσβάλλει βάνουσα»**.

---

⁴ Ανακοίνωση Διοικητικού Συμβουλίου ΕΣΚ ημερ. 12 Δεκεμβρίου 2019

⁵ Ανακοίνωση Διοικητικού Συμβουλίου ΕΣΚ ημερ. 17 Δεκεμβρίου 2019

26. Περαιτέρω (τότε) **επίτιμος Πρόεδρος της ΕΣΚ** με πολυσέλιδη χειρόγραφη επιστολή του προς τον Πρόεδρο της ΕΣΚ, με παράκληση όπως αυτή κοινοποιείτο προς όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είχε χαρακτηρίσει ως «**αρνητικές και επιζήμιες για τους σκοπούς της ΕΣΚ**» τις «**ζητούμενες τροποποιήσεις του Καταστατικού, όπως...η στέρηση από τους συνταξιούχους δημοσιογράφους του δικαιώματος του εκλέγεσθαι...**». Εξέφρασε δε την προσδοκία ότι το Διοικητικό Συμβούλιο «θα προβληματισθεί περισσότερο και θα κάνει δεύτερες σκέψεις, αναθεωρώντας και αποσύροντας λανθασμένες...θέσεις στις επιδιωκόμενες καταστατικές τροποποιήσεις και αλλαγές».

27. Επίσης, ο **πρώην Πρόεδρος της ΕΣΚ** με άρθρο του ημερ. 24 Νοεμβρίου 2019, είχε περιγράψει ως «**επιχειρούμενο πραξικόπημα**» την αφαίρεση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι από τους συνταξιούχους δημοσιογράφους.⁶

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:

Υφιστάμενο Καταστατικό Ένωσης Συντακτών Κύπρου

1. Στους σκοπούς της ΕΣΚ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, «...η με κάθε νόμιμο μέσο προάσπιση της ελευθεροτυπίας...η κατοχύρωση των ελευθεριών έκφρασης, λόγου και γνώμης...».⁷
2. Με βάση το **άρθρο 3** του καταστατικού, μέλος της ΕΣΚ μπορεί να γίνει οποιοδήποτε πρόσωπο «ανεξάρτητα από φυλή, φύλο, εθνικότητα, υπηκοότητα ή θρήσκευμα» και εφόσον πληροί συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις που καθορίζονται στο καταστατικό, περιλαμβανομένου ότι «δεν είναι συνταξιούχος».⁸

---

⁶ <https://simerini.sigmalive.com/article/2018/11/24/praxikopema-kata-ton-demosiographon/>

⁷ Άρθρο 2 του Καταστατικού της Ένωσης Συντακτών Κύπρου

⁸ Εδάφιο (στ) του άρθρου 3 του Καταστατικού

3. Τα μέλη της ΕΣΚ διακρίνονται σε «*Δόκιμα, Τακτικά, Εταιρικά και Επίτιμα*»⁹, εκ των οποίων **δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι έχουν μόνο τα τακτικά μέλη**.¹⁰
4. Ως **τακτικά μέλη** δύνανται να εγγραφούν οι αιτητές που κρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι **πληρούν τις πρόνοιες του άρθρου 3**¹¹ και νοουμένου ότι **κατέχουν τα προσόντα** που καθορίζονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 5.
5. «*Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών γίνεται από τα τακτικά μέλη της Ένωσης στην Ετήσια Γενική Συνέλευση κάθε τρία χρόνια. Δικαίωμα υποψηφιότητας έχουν τα μέλη που έχουν πλήρως εξοφλημένες τις συνδρομές τους και δεν έχουν συνταξιοδοτηθεί κατά την ημερομηνία υποβολής υποψηφιότητας*».¹²
6. «*Οι δηλώσεις υποψηφιοτήτων...υποβάλλονται στο Δ.Σ. της Ένωσης το αργότερο μέχρι τη δωδέκατη μεσημβρινή ώρα της 15ης ημέρας προ των εκλογών*».

Τροποποιήσεις της 20ης Νοεμβρίου 2019

7. Κατά την Έκτακτη Καταστατική Συνέλευση της 20ης Νοεμβρίου 2019, επήλθαν τροποποιήσεις στο καταστατικό της ΕΣΚ, που αφορούσαν, μεταξύ άλλων, στις κάτωθι πρόνοιες:
  - Το Διοικητικό Συμβούλιο από εννεαμελές έγινε επταμελές όργανο.¹³
  - Η **εκλογή των μελών** του Διοικητικού Συμβουλίου εξακολουθεί να γίνεται **από τα τακτικά μέλη** που έχουν πλήρως εξοφλημένες τις συνδρομές τους, πλην όμως **εάν** αυτά τα μέλη **έχουν συνταξιοδοτηθεί** κατά την ημερομηνία υποβολής υποψηφιοτήτων, **δεν έχουν δικαίωμα να είναι υποψήφια**.¹⁴

---

⁹ Άρθρο 5

¹⁰ Εδάφιο (2) του άρθρου 5

¹¹ Εδάφιο (1) του άρθρου 5

¹² Εδάφιο (1) του άρθρου 17

¹³ Άρθρο 12

¹⁴ Άρθρο 17

Οδηγία 2000/78/ΕΚ

8. Κάθε άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω, μεταξύ άλλων, ηλικίας, στους τομείς που καλύπτονται από την Οδηγία 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, πρέπει να απαγορεύονται.¹⁵
9. Η Οδηγία 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, τυγχάνει εφαρμογής σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, σε σχέση, μεταξύ άλλων, την ιδιότητα του μέλους και τη συμμετοχή σε μια οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν ένα συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που χορηγούνται από τέτοιες οργανώσεις.¹⁶
10. Με βάση την **αρχή της ίσης μεταχείρισης**, όπως εξηγείται στην εν λόγω οδηγία, συντρέχει **(α) άμεση διάκριση** όταν ένα πρόσωπο υφίσταται **μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή** από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο σε ανάλογη κατάσταση ένα άλλο πρόσωπο, **(β) έμμεση διάκριση** όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική ενδέχεται να προκαλέσει μειονεκτική μεταχείριση ενός προσώπου μιας ορισμένης ηλικίας, σε σχέση με άλλα άτομα, εκτός εάν, ανάμεσα σε άλλα, η εν λόγω διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό στόχο και τα μέσα για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.¹⁷
11. Κατά παρέκκλιση των πιο πάνω διατάξεων, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι **η διαφορετική μεταχείριση, ένεκα, μεταξύ άλλων, ηλικίας, δεν συνιστά διάκριση** όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη.¹⁸
12. Σύμφωνα, δε, με το **άρθρο 6 της Οδηγίας**, η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας δύναται να μην εκληφθεί ως διάκριση όταν «...δικαιολογείται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου αντικειμενικά και λογικά από έναν θεμιτό στόχο, ιδίως δε από θεμιτούς στόχους της πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης.

---

¹⁵ Παράγραφος (12) του Προοιμίου της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ

¹⁶ Εδάφιο 1(δ) του άρθρου 3 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ

¹⁷ Εδάφια (1) & (2) του άρθρου 2 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ

¹⁸ Εδάφιο (1) του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ

της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, και εφόσον τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία...».

Η υπό αναφορά διαφορετική μεταχείριση μπορεί ιδίως να περιλαμβάνει:

«**α)** την καθιέρωση ειδικών συνθηκών για την πρόσβαση στην απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση, για την απασχόληση και την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής, για τους νέους, τους ηλικιωμένους και τους εργαζομένους που συντηρούν άλλα πρόσωπα, προκειμένου να ευνοείται η επαγγελματική τους ένταξη ή να εξασφαλίζεται η προστασία τους,

β) τον καθορισμό ελάχιστων όρων ηλικίας, επαγγελματικής εμπειρίας ή αρχαιότητας στην απασχόληση για την πρόσβαση στην απασχόληση ή σε ορισμένα πλεονεκτήματα που συνδέονται με την απασχόληση,

γ) τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη, με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας ή την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση».¹⁹

Ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμος του 2004 [N.58(I)/2004]

13. Η Οδηγία 2000/78/EK, μεταφέρθηκε στο ημεδαπό δίκαιο με τον εναρμονιστικό Νόμο Ν. 58(I)/2004, οποίος αποσκοπεί στη **θέσπιση πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων** λόγω, μεταξύ άλλων, **ηλικίας**, στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας προκειμένου να υλοποιηθεί η **αρχή της ίσης μεταχείρισης**.²⁰
14. Ο Ν. **58(I)/2004, τυγχάνει εφαρμογής** σε όλα τα πρόσωπα του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων φορέων, των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σε σχέση, ανάμεσα σε άλλα, **την ιδιότητα του μέλους και τη συμμετοχή σε μια οργάνωση**

---

¹⁹ Εδάφιο (1) του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/78/EK

²⁰ Άρθρο 3 του Ν. 58(I)/2004

εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν ένα συγκεκριμένο επάγγελμα.²¹

15. Με βάση το άρθρο 8 του Ν. 58(Ι)/2004, διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας **δεν συνιστά απαγορευμένη διάκριση** όταν, μεταξύ άλλων, **δικαιολογείται αντικειμενικά και λογικά από ένα θεμιτό στόχο** και τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Στο ίδιο άρθρο, αναπαράγονται αυτούσιες οι προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας.

16. Κάθε πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση του παρόντος Νόμου σε σχέση με **διακριτική μεταχείριση** στην απασχόληση, δικαιούται να **υποβάλλει σχετικό παράπονο** στον Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος έχει **αρμοδιότητα** να εξετάζει το εν λόγω παράπονο **σύμφωνα με τον περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο του 2004.**²²

Οδηγία 2000/43/ΕΚ

17. Ενόψει της ισότητας όλων των ανθρώπων και της προστασίας τους, βάσει των διεθνών συνθηκών από τις διακρίσεις, με την Οδηγία 2000/43/ΕΚ αναγνωρίζεται η ανάγκη σεβασμού όλων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που ανακύπτουν από τις απαριθμούμενες στην Οδηγία διεθνείς συνθήκες, **περιλαμβανομένου και του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι.**²³

18. Όπως, δε, διευκρινίζεται στην Οδηγία, οι διατάξεις της τυγχάνουν εφαρμογής «...σε όλα τα πρόσωπα, στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα...» σε σχέση, μεταξύ άλλων, «... **την ιδιότητα του μέλους και την συμμετοχή σε μια οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν ένα συγκεκριμένο επάγγελμα,** συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που χορηγούνται από τέτοιες οργανώσεις...».²⁴

---

²¹ Εδάφιο (δ) του άρθρου 4 του Ν. 58(Ι)/2004

²² Άρθρο 13 του Ν. 58 (Ι)/2004

²³ Απολογικές σκέψεις 3 και 4 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ

²⁴ Εδάφιο 1 (δ) του άρθρου 3 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ

Ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος [Ν. 42(Ι)/2004]

19. Με βάση **τον Ν. 42(Ι)/2004**, κάθε μεταχείριση ή συμπεριφορά, **διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική**, που στα πλαίσια δραστηριοτήτων στο δημόσιο ή και στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων διέπεται ειδικά, απαγορεύεται ή δεν επιτρέπεται, από οποιοδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμο ή κανονισμούς επί τω ότι **συνιστά σύμφωνα με τις διατάξεις τους άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω**, μεταξύ άλλων, **ηλικίας**, αποτελεί **απαγορευμένη με νόμο διάκριση**.²⁵
20. Η διάκριση δυνατόν να είναι **απαγορευμένη με νόμο διάκριση**, στην βάση των πιο πάνω, όταν αφορά την **ιδιότητα μέλους και συμμετοχής σε οργανώσεις** εργαζομένων, εργοδοτών, επαγγελματιών ή οποιονδήποτε άλλων εργασιών, και πλεονεκτημάτων που χορηγούνται από αυτές.²⁶
21. Για τους σκοπούς του Ν. 42(Ι)/2004, **δεν επιτρέπεται μεταχείριση ή συμπεριφορά**, καθώς και η **εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής**, στα πλαίσια δραστηριοτήτων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων, **που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση** κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 (βλ. ανωτέρω).²⁷
22. Σύμφωνα με το Νόμο, **διάταξη, όρος, ή κριτήριο**, που σύμφωνα με το **άρθρο 6** (ανωτέρω) αποτελεί **απαγορευμένη με νόμο διάκριση**, «...δυνατόν να αφορά και...

(δ) ...διάταξη, όρο και κριτήριο σε καταστατικό εταιρείας, συνεταιρισμού, σωματίου, ιδρύματος, ταμείου, συνδέσμου, επιμελητηρίου, ή άλλης ένωσης ή σύμπραξης προσώπων, με, ή άνευ νομικής προσωπικότητας.

[...]

(στ) διάταξη, όρο και κριτήριο σε όρους συμμετοχής και ανάμειξης σε οποιοδήποτε είδος οργάνωσης, επαγγελματικής ή μη, που λειτουργεί προς όφελος των συμφερόντων εργοδοτών, ή προς

---

²⁵ Εδάφιο (1) του άρθρου 6 του Ν. 42(Ι)/2004

²⁶ Εδάφιο (2) του άρθρου 6

²⁷ Άρθρο 8 του Ν. 42(Ι)/2004

όφελος των συμφερόντων εργοδοτούμενων, απασχολούμενων, ή μαθητευόμενων προσώπων...».²⁸

23. Ο Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δύναται «να **διερευνά παράπονα** που του υποβάλλονται γραπτώς από οποιαδήποτε πρόσωπα ή ομάδες προσώπων σε σχέση με **τα ζητήματα που αναφέρονται στο άρθρο 11**, και να προβαίνει σε ευρήματα και να παίρνει ακολούθως τα προβλεπόμενα στον παρόντα Νόμο μέτρα».²⁹
24. Οποιοδήποτε παράπονο υποβάλλεται βάσει της πιο πάνω διάταξης, «δύναται να έχει ως αντικείμενο **μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή εφαρμογή διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής**, από οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει δράσει τοιουτοτρόπως στον **ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων... στην άσκηση εξουσίας, αρμοδιότητας, ή καθήκοντος** του εν λόγω ιδιωτικού...τομέα δραστηριοτήτων».³⁰
25. Με βάση το **άρθρο 11 του Ν. 42(Ι)/2004**, ο Επίτροπος δύναται να ενεργεί βάσει των πιο πάνω, όταν το υποβληθέν, από πρόσωπο ή ομάδα προσώπων παράπονο, αφορά, στην περίπτωση τους, συγκεκριμένη μεταχείριση ή συμπεριφορά, καθώς και εφαρμογή διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής, που αποτελούν απαγορευμένες με νόμο διακρίσεις.³¹

Παρόμοιες προκλήσεις απο αλλά κράτη -μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ελλάδα -Γαλλία

26. Στην Ελλάδα, κατα παρόμοιο τρόπο εξαιρούνταν απο το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι μέλη οργανώσεων που ηταν συνταξιούχοι με βάση οικεία νομοθεσία (**N.1264/1982**).
27. Συγκεκριμένα ο εν λόγω νόμος που είχε τεθεί σε ισχύ το 1982 (ΦΕΚ Α' 79/1.7.1982) προέβλεπε στο εδάφιο (3) του άρθρου 14 ότι:
28. «**Στις δημοσιογραφικές οργανώσεις που προβλέπεται από τα καταστατικά τους να είναι μέλη και συνταξιούχοι, αυτοί δεν έχουν δικαίωμα να εκλέγουν ή να εκλέγονται στα όργανα του σωματίου που προβλέπονται από το καταστατικό**»

²⁸ Εδάφια (δ) και (στ) του άρθρου 9 του Ν. 42(Ι)/2004

²⁹ Εδάφιο (1) του άρθρου 10 του Ν. 42(Ι)/2004

³⁰ Εδάφιο (2) του άρθρου 10 του Ν. 42(Ι)/2004

³¹ Άρθρο 11 του Ν. 42(Ι)/2004

29. Αναπόφευκτα ο νόμος αυτός προκάλεσε αντιδράσεις ,που οδήγησαν την συζήτηση ενώπιον της βουλής των αντιπροσώπων με αίτημα άμεσης τροποποίησης του.
30. Συγκεκριμένα αναφέρθηκαν κατά την συζήτηση πως η εν λόγω διάταξη που απαγορεύει στους συνταξιούχους που μετέχουν σε μια οργάνωση να εκλεγούν και να εκλέγονται αντίκειται όχι μόνο στο Σύνταγμα και στην άσκηση του δικαιώματος της συνδικαλιστικής ελευθερίας αλλά γενικότερα και στην δημοκρατική αρχή της ελεύθερης ψήφου,³² ενώ συνάμα υποστηρίχθηκε πως **«...οποιαδήποτε μορφή στέρησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι οποιουδήποτε αποτελεί ακραία μορφή φασισμού ,απαράδεκτη για κάθε δημοκρατική κοινωνία».**³³
31. **Αποτέλεσμα των επιχειρημάτων που ακούστηκαν στην συζήτηση ενώπιον της Βουλής οδήγησε τελικά στην τροποποίηση του οικείου νόμου και της επίμαχης διάταξης** περιλαμβανομένης και της **κατάργησης**, ως αντισυνταγματικής και αντιδημοκρατικής, **με την ψήφιση του νόμου 1446/1984** (ΦΕΚ 80/Α/4-6-1984)³⁴ και έτσι , **ήρθηκε ο αποκλεισμός των συνταξιούχων δημοσιογράφων από το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι** στα συνδικαλιστικά τους σωματεία.
32. Συμμορφούμενοι πια μέσα από καταστατικά τους η Ένωση Συντακτών Περιοδικού και Ηλεκτρονικού Τύπου όρισαν πως συνταξιούχοι δημοσιογράφοι μπορούν να είναι τακτικά μέλη και κάθε μέλος μπορεί να θέσει υποψηφιότητα, ενώ σύμφωνα με το Καταστατικού της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Πελοποννήσου – Ηπείρου – Νησιών **δικαίωμα εκλογής** στα όργανα της ΕΣΗΕΠΗΝ έχουν τα **τακτικά μέλη, χωρίς οποιαδήποτε εξαίρεση... και μετά την συνταξιοδότησή** , διατηρούν την ιδιότητά τους ως τακτικά μέλη με **πλήρη δικαιώματα.**³⁵
33. Σημειώνεται δε πως μια τέτοια διάταξη που αποκλείει συνταξιούχους από το εκλέγειν ή εκλέγεσθαι κρίθηκε ως **αντισυνταγματική και στην Γαλλία**³⁶.

---

³² Πρακτικά Βουλής ημ.10.6.82,σ.4560 Συνεδρίαση ΠΙΒ ´

³³ Πρακτικά Βουλής ημ.10.6.82,σ.4560 Συνεδρίαση ΠΙΒ ´

³⁴ Sina, Darjel, «Το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι», (ιδιδ. διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2011, σελ. 208

³⁵ Άρθρο 5

³⁶ Droit du travail,1970,σ.423 Cmerlynck &Lyon

Νομολογία Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)

1. Όσον αφορά στον προσδιορισμό του θεμιτού σκοπού, το ΔΕΕ έχει διευκρινίσει (**Απόφαση C-388/07**) ότι το άρθρο 6(1) της Οδηγίας 200/78/ΕΚ, δεν παρέχει τη δυνατότητα παρεκκλίσεως από την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ηλικίας «...παρά μόνο για τα μέτρα που δικαιολογούνται από θεμιτούς στόχους κοινωνικής πολιτικής, όπως εκείνα που συνδέονται με την πολιτική της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας ή της επαγγελματικής κατάρτισης...».³⁷
2. Οποιαδήποτε, δε, παρέκκλιση από την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, θα πρέπει να «...οριοθετείται πάντως αυστηρά από τις προϋποθέσεις που προβλέπει το ίδιο αυτό άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας...».³⁸ (**Απόφαση C-388/07**,).
3. Σημειώθηκε δε περαιτέρω πως ,παρότι **το ΔΕΕ παρέχει ευρύ περιθώριο εκτίμησης** κατά την επιλογή των ληφθέντων μέτρων σε σχέση με την επίτευξη σκοπών που αφορούν στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης, το εν λόγω περιθώριο «...**δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να καθιστά άνευ αντικειμένου την εφαρμογή της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ηλικίας...**»,³⁹ (**Απόφαση C-416/13**) και συνεχίζει πως **δεν δύναται να έχει ως αποτέλεσμα, «...την απογύμνωση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων από την ουσία της...**».⁴⁰

---

³⁷ Απόφαση 5ης Μαρτίου 2009, Age Concern England, C-388/07, ECLI:EU:C:2009:128, σκέψη 52

³⁸ Απόφαση 5ης Μαρτίου 2009, Age Concern England, C-388/07, ECLI:EU:C:2009:128, σκέψη 62

³⁹ Απόφαση 13ης Νοεμβρίου 2014, Mario Vital Pérez κατά Ayuntamiento de Oviedo, C-416/13, ECLI:EU:C:2014:2371, σκέψη 67

⁴⁰ Απόφαση 21ης Ιουλίου 2016, Gorka Salaberria Sorondo κατά Academia Vasca de Policía y Emergencias, C-258/15μ Προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα Paolo Mengozzi, ECLI:EU:C:2016:588, σκέψη 50

III. Διαπιστώσεις και η θέση ως Φορέα Ισότητας και Καταπόλεμησης των Διακρίσεων

1. Κατ' αρχάς θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι σε κάθε περίπτωση, η **συνδικαλιστική ελευθερία και το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι**, περιλαμβανομένων του δικαιώματος και της **ελευθερίας** εκάστης συνδικαλιστικής οργάνωσης να **επιλέγει τα μέλη της**, **θα πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού**.
2. Όπως όμως έχει αναφερθεί και απο την **Επιτροπή της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης** εν λόγω δικαίωμα και ελευθερία των συνδικαλιστικών οργανώσεων και σωματείων, θα πρέπει να ασκείται με την **επιφύλαξη της αρχής της μη διάκρισης**⁴¹, (Venice Commission).
3. Ειδικότερα, δεδομένου ότι **δεν πρόκειται για απόλυτο δικαίωμα**, ενδέχεται να επιτραπούν **ορισμένοι περιορισμοί** στο εν λόγω δικαίωμα, νοουμένου όμως ότι είναι **σε συνάφεια με τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων**⁴² και είναι **αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία**.
4. Ως εκ τούτου οποιοσδήποτε περιορισμός θα πρέπει να είναι **ανάλογος προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό** και θα πρέπει να υπάρχει μια **ισχυρή και αντικειμενική αιτιολόγηση** του από το νόμο. Ο δε νόμος, θα πρέπει να είναι **πλήρως συμβατός με τα διεθνή εργαλεία ανθρωπίνων δικαιωμάτων**.⁴³
5. Στο υπό εξέταση παράπονο, η θέση της ΕΣΚ ότι οι παραπονούμενοι δεν είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για εκλογή, **φαίνεται να διαψεύδεται** από Πρακτικά της 66^{ης} Συνεδρίας Διοικητικού Συμβουλίου ΕΣΚ, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2019, στα οποία σημειώνεται ότι **οι υποψηφιότητες των δύο παραπονούμενων δεν επικυρώθηκαν λόγω της συνταξιοδότησής τους**.⁴⁴

---

⁴¹ Επιτροπή της Βενετίας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω Δικαίου – European Commission for Democracy Through Law) και το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ (OSCE/ODIHR), «Κοινές Οδηγίες για την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι (*Joint Guidelines on Freedom of Association*)», 17 Δεκεμβρίου 2014, παράγραφος 79

⁴² Ομοίως, παράγραφος 88

⁴³ Ομοίως, παράγραφος 111

⁴⁴ Η μη τακτοποίηση των συνδρομών των παραπονούμενων δεν αποτελεί το λόγο απόρριψης της υποψηφιότητάς τους, καθότι, σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΣΚ ημερ. 11 Νοεμβρίου 2020, **η τακτοποίηση των συνδρομών μπορούσε να γίνει «και ολίγον πριν την έναρξη των εργασιών της Συνέλευσης»**.

6. Ο μοναδικός ουσιαστικά **λόγος της διαφορετικής μεταχείρισης** της οποίας έτυχαν οι παραπονούμενοι, είναι η **ηλικία** τους, εφόσον συνδέεται με την ηλικία και το χρόνο συνταξιοδότησης τους ένεκα της οποίας αποκλείστηκαν από το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για εκλογή στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΚ.
7. Καθ' όμοιο τρόπο και στη βάση των προνοιών του υφιστάμενου Καταστατικού της ΕΣΚ, **εξακολουθούν να αποκλείονται τα συνταξιούχα τακτικά μέλη της ΕΣΚ από τη δυνατότητα διεκδίκησης θέσης στο Διοικητικό Συμβούλιο**, εν αντιθέσει με τα υπόλοιπα τακτικά μέλη τα οποία δύνανται να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, δημιουργώντας περεταίρω διακριτική μεταχείριση ανάμεσα στα τακτικά μέλη.

Φορέας Ισότητας /Equality Body

8. Στη βάση των ανωτέρω, επαναλαμβάνεται ότι **ο Επίτροπος έχει οριστεί**, κατά την εφαρμογή των προαναφεθέντων ευρωπαϊκών Οδηγιών, **ως Φορέας Ισότητας για την εφαρμογή των διατάξεων των εν λόγω Οδηγιών**. Συνακόλουθα, **δύναται να παρεμβαίνει** όταν διαπιστώνεται οποιαδήποτε παραβίαση των προνοιών των εν λόγω Οδηγιών και, ειδικότερα, **όταν ανακλύπει διακριτική μεταχείριση λόγω των προστατευόμενων και καθοριζόμενων στις Οδηγίες χαρακτηριστικών, περιλαμβανομένης και της ηλικίας, όχι μόνο στον δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα** δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένων αυτών που άπτονται της **ιδιότητας του μέλους και της συμμετοχής σε οργανώσεις εργαζομένων**.
9. Με βάση δε, το **άρθρο 11 του Ν. 42(Ι)/2004**, ο Επίτροπος δύναται να ενεργεί βάσει των πιο πάνω, όταν το υποβληθέν, από πρόσωπο ή ομάδα προσώπων παράπονο, αφορά, στην περίπτωση τους, συγκεκριμένη μεταχείριση ή συμπεριφορά, καθώς και εφαρμογή διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής, που αποτελούν απαγορευμένες με νόμο διακρίσεις.⁴⁵
10. Ως εκ τούτου, η «λύπη» που έχει εκφράσει η ΕΣΚ για το γεγονός ότι το συγκεκριμένο παράπονο **«κρίθηκε ως βάσιμο και ως εκ τούτου χρήζον διερεύνησης»** δεν είναι αντιληπτή, καθότι τυχόν μη διερεύνηση του υπό αναφορά παραπόνου **θα συνεπαγόταν και αποσιώπηση της διακριτικής μεταχείρισης που είχαν υποστεί οι παραπονούμενοι ένεκα της ηλικίας τους**. Ιδιαίτερα, δε, τη στιγμή που και ομάδα δημοσιογράφων, επίσης μέλη της ΕΣΚ, ανεξάρτητοι

---

⁴⁵ Άρθρο 11 του Ν. 42(Ι)/2004

απο τους παραπονούμενους έχουν εκφράσει την ίδια θέση και προβληματισμούς με αυτούς .

IV. Συμπεράσματα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο **6(1) της Οδηγίας 200/78/ΕΚ**, όπως έχει ερμηνευθεί ειδικά απο το **ΔΕΕ** παρέκκλιση **από την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ηλικίας είναι δυνατή μόνο για ένα θεμιτό σκοπό** που συνδέονται **«...με την πολιτική της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας ή της επαγγελματικής κατάρτισης...»**.
2. Και το **ερώτημα που τίθεται τώρα** είναι κατα ποσό ο λόγος που επικαλέστηκε η ΕΣΚ για περιορισμό και δη τεμαχισμό του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι , είναι **αφενός νόμιμος** προβλέπεται δηλαδή απο κάποιο νόμο ,είναι **θεμιτός** ,εξυπηρετεί δηλαδή ένα νόμιμο σκοπό και τέλος τα μέτρα που ληφθήκαν αν είναι **ανάλογα του επιδιωκόμενου σκοπού**.
3. Την απάντηση θα δώσει ο ίδιος ο **λόγος που επικαλέστηκε η ΕΣΚ** και δεν είναι άλλος από τον εξής:

«... συνάδελφοι που δεν μετέχουν πια στην αγορά εργασίας, να μην νομιμοποιούνται να έχουν εκτελεστικό ρόλο και να λαμβάνουν αποφάσεις για όσους παραμένουν ακόμα ενεργοί στην αγορά εργασίας. Εξάλλου, σε καμιά άλλη συντεχνία δεν ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα οι συνταξιούχοι. Γι' αυτό και στις πλείστες συνδικαλιστικές οργανώσεις υπάρχουν και λειτουργούν χωριστοί κλάδοι συνταξιούχων».

4. Αναντίλεκτα δεν φαίνεται ο επικαλούμενος λόγος να **συνιστά θεμιτό σκοπό** σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ, όπως έχει ενσωματωθεί στην κυπριακή έννομη τάξη και στην οποία καθορίζονται σαφώς οι λόγοι για τους οποίους δύναται να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε διακριτική μεταχείριση λόγω, μεταξύ άλλων ηλικίας, όπως εκτενώς έχει αναφερθεί πιο πάνω καθότι δεν σχετίζεται **την πολιτική της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας ή της επαγγελματικής κατάρτισης...**.
5. Επομένως, η **μη νομιμοποίησή τους** να **«...έχουν εκτελεστικό ρόλο και να λαμβάνουν αποφάσεις για όσους παραμένουν ακόμα ενεργοί στην αγορά εργασίας...»** σύμφωνα με την άποψη της ΕΣΚ,

η οποία δεν εδράζεται σε κανένα νόμο , αφενός δεν εμπίπτει στους νόμιμους λόγους που δύναται να τύχει διαφορετικής μεταχείρισης ένα θεμελιώδες δικαίωμα λόγω ηλικίας, ως πιο πάνω αναφέρθηκε, **αφετέρου αντιφάσκει στην ίδια την πρόταση του επικαλούμενου λόγου** καθότι με το εναπομείναντα δικαίωμα του εκλέγειν συνεχίζουν να είναι ενεργοί και να λαμβάνουν θέση με την ψήφο τους προς συγκεκριμένο υποψήφιο ο οποίος ασπάζεται τις θέσεις τους και να καθορίζουν με το τρόπο αυτό το εκλογικό αποτέλεσμα ασκώντας εκτελεστικό ρόλο δια του αντιπροσώπου τον οποίο επιλέγουν και ψηφίζουν.

6. Άρα ο λόγος που επικαλέστηκαν αντιφάσκει με το πνεύμα της μη δυνατότητας συμμετοχής που επικαλούνται με την αφαίρεση του εκλέγεσθαι και συνάμα **προσβάλλει το αδιαίρετο του εκλέγειν και εκλέγεσθαι** ως θεμελιώδες δικαίωμα σε κάθε δημοκρατική κοινωνία ενώ **περεταίρω προσβάλλει το ίδιο το εκλογικό σώμα ως το ανώτερο όργανο σε κάθε δημοκρατία και μειώνει την αξία του, καθότι είναι δια της ψήφου του ο λαός που αποφασίζει τα πρόσωπα που θα κυβερνούν.**

7. Επομένως η άποψη τους για το ότι ο τεμαχισμός του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι περιορίζοντας το μόνο στο εκλέγειν θα αφαιρούσε τον εκτελεστικό και άρα ενεργό ρόλο σε αποφάσεις, **δεν βρίσκει έρεισμα σε μια δημοκρατική κοινωνία που λειτουργεί δια αντιπροσώπων με εντολή και νομιμοποίηση από κάθε εκλογικό σώμα** και κυρίως δεν δικαιολογεί επ' ουδενί τον λόγο που επικαλέστηκαν ως λόγο νόμιμο ο οποίος να εξυπηρετεί ένα θεμιτό σκοπό, καθότι εκφεύγει εντελώς απο τις προϋποθέσεις διακριτικής μεταχείρισης λόγω ηλικίας όπως προνοούνται στο **αρ.6(1) της Οδηγίας 200/78/ΕΚ, ανωτέρω.**

Έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας - Παραβίαση του δικαιώματος της συνδικαλιστικής ελευθερίας

1. Αναμφίβολα η συνταξιοδότηση σχετίζεται κατά κανόνα με μια συγκεκριμένη ηλικία και άρα η απόφαση της ΕΣΚ να τεμαχίσουν το εν λόγω δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι αποτελεί κριτήριο ή όρο σε καταστατικό που δημιουργεί έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας όπως εκτενώς αναφέρθηκε πιο πάνω.

2. Η συγκεκριμένη δηλαδή διαφορετική και άνιση μεταχείριση συγκεκριμένων τακτικών μελών με τον **καθορισμό ανώτατου ηλικιακού ορίου** (στην προκειμένη περίπτωση έμμεσου όταν επέρχεται η ηλικία συνταξιοδότησης), συνιστά **απαγορευμένη μορφή διάκρισης**.
3. **Συντελείται δηλαδή διάκριση εις βάρος των συνταξιούχων τακτικών μελών της, λόγω της ηλικίας τους, ένεκα της δυσμενέστερης θέσης στην οποία αυτομάτως τίθενται μόλις συνταξιοδοτηθούν, εν συγκρίσει με τα υπόλοιπα τακτικά μέλη της της ΕΣΚ τα οποία διατηρούν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στα διοικητικά όργανα της ΕΣΚ.**
4. Δεν περιορίζεται όμως σε αυτό. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω σε συζήτηση **ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων** συζητώντας παρόμοιο θέμα περιορισμού του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι σε συνταξιούχους δημοσιογράφους και εκεί μάλιστα με βάση Νόμο και όχι με βάση απόφασης που δεν εδράζεται σε κανένα νομοθέτημα όπως η υπό εξέταση περίπτωση, αναφέρθηκε πως η εν λόγω διάταξη που απαγορεύει στους συνταξιούχους που μετέχουν σε μια οργάνωση να εκλεγούν και να εκλέγονται **αντίκειται όχι μόνο στο Σύνταγμα και στην άσκηση του δικαιώματος της συνδικαλιστικής ελευθερίας αλλά γενικότερα και στην δημοκρατική αρχή της ελεύθερης ψήφου**⁴⁶, όπως ακριβώς συμβαίνει και στο υπό εξέταση παράπονο.

V. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

1. Η πρόνοια στο Καταστατικό της ΕΣΚ που επιφέρει διαφορετική μεταχείριση των συνταξιούχων τακτικών μελών της, εισάγει **απαγορευμένη διάκριση λόγω ηλικίας** δυνάμει της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και των αντίστοιχων διατάξεων του περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση Νόμου.
2. Για το λόγο αυτό και **βάσει του άρθρου 21(1) (α) του περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμου**, αποφάσισα όπως προχωρήσω σε σύσταση στην ΕΣΚ ώστε να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για την τροποποίηση της σχετικής διακριτικής πρόνοιας από το Καταστατικό της, η οποία αναπόφευκτα θα πρέπει να οδηγήσει σε αναβολή των επερχόμενων εκλογών για ανάδειξη νέου Συμβουλίου και την ημερομηνία λήξης υποβολής υποψηφιοτήτων σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

---

⁴⁶ Πρακτικά Βουλής ημ.10.6.82,σ.4560 Συνεδρίαση ΠΙΒ

3. Επειδή, δε, δυνάμει του άρθρου **22 (1)** του περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμου, ο Επίτροπος υποβάλλει σύσταση κατόπιν διαβουλεύσεων με τα εμπλεκόμενα μέρη, κοινοποιώ με την παρούσα Έκθεση, **πρόσκληση για διαβουλεύσεις** στο Πρόεδρο της ΕΣΚ, καθώς και στους παραπονούμενους, στις 28, Νοεμβρίου 2022 , ώρα 12:00 μ.μ προτού αυτή υποβληθεί .

Μαρία Στυλιανού-Λοττίδη

Επίτροπος Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Φορέας Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων